C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-921/2025 Judecătoria Edineț sediul Central
1-25055935-03-21rji-28072025 Judecător: Natalia Bobu

D E C I Z I E
În numele Legii

21 octombrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ședință de judecată, în ordine de recurs, recursul avocatului Natalia Ciumac în interesele condamnatului Timcenco Ivan, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 iunie 2025, adoptate în limitele demersului Biroului de Probațiune Edineț privind înlocuirea pedepsei din muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare în privința condamnatului Timcenco Ivan.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La data de 23.04.2025 în adresa Judecătoriei Edineț sediul Central a parvenit demersul consilierului de probațiune din cadrul Biroului de Probațiune Edineț privind înlocuirea pedepsei din muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare în privința condamnatului Timcenco Ivan.

În motivarea demersului s-a invocat că la data de 23.10.2024 în cadrul Biroului de Probațiune Edineț, a fost înregistrată spre evidență şi control încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 3.01.2024 în privința lui Timcenco Ivan. Indică că condamnatul a fost citat pentru data 15.11.2024, acesta s-a prezentat la data de 18.11.2024 motivând că citația a parvenit cu întârziere. La

data de 18.11.2024 condamnatul a fost de acord cu întocmirea graficului de muncă şi a solicitat ca să-i fie întocmit grafic pentru început de 144 ore. Deci, din 240 ore de muncă neremunerată ultimul a executat doar 88 de ore. La data de 30.12.2024 condamnatului i-a fost întocmit un alt grafic pentru orele restante de 152 de ore, însă din motive necunoscute la acel moment orele n-au fost executate. Condamnatul a fost contactat telefonic la întrebarea adresată acestuia de ce nu execută orele, ultimul a comunicat că sărbătorește zile de naștere şi nu dispune de timp. La data de 12.03.2025 a fost efectuată vizită la domiciliul condamnatului ultimul fiind iarăși în stare de ebrietate comunicând că nu are posibilitatea de a executa orele fiindcă consumă alcool. Astfel, a concluzionat că condamnatul Timcenco Ivan nu are o atârnare responsabilă față de executarea pedepsei aceasta fiind una mai blândă decât închisoarea, acesta vădit se eschivează de la executarea acesteia.

În opinia Biroului de Probațiune condamnatul dă dovadă de un comportament iresponsabil care nu îndreptățește încrederea acordată de către instanța de judecată. Luînd în considerație faptul că condamnatul Timcenco Ivan a fost eliberat în baza art.92 CP prin înlocuirea părții neexecutate a închisorii cu o pedeapsă mai blindă sub formă de MNFC, acesta prin acțiunile sale dă dovadă de indiferență față de executarea definitivă a pedepsei aplicate, mai mult ca atît munca neremunerată poartă un caracter obligatoriu pentru condamnat.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Central din 30 iunie 2025 a fost admis demersul Biroului de Probaţiune Edineț cu privire la înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității aplicată lui Timcenco Ivan Vasili prin încheierea instanței judecătorești din 31 ianuarie 2024 – cu închisoare (art. 67 CP).

S-a înlocuit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității neexecutată de 132 ore, aplicată lui Timcenco Ivan prin încheierea instanței judecătorești din 31 ianuarie 2024 (dosarul nr. 21ji-1/2024), cu închisoare pe un termen de 33 (treizeci și trei) zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus calcularea termenului pedepsei din momentul reținerii condamnatului Timcenco Ivan.

Încheierea privind înlocuirea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității cu pedeapsa închisorii în condițiile art. 67 alin. (3) Cod penal şi dispoziția de executare, se remite Inspectoratului de Poliție Edineț pentru escortarea condamnatului, după reținere, la locul de deținere cel mai apropiat.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, avocatul Natalia Ciumac în interesele condamnatului Timcenco Ivan a contestat-o cu recurs, solicitând

admiterea recursului, casarea încheierii și emiterea unei noi decizii de respingere a demersului Biroului de Probațiune Edineț ca fiind neîntemeiat și depus pripit.

În motivarea recursului s-a invocat că, înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității aplicată lui Timcenco Ivan, prin sentința instanței judecătorești din 23.10.2024 – cu închisoare conform art. 67 Cod penal, este pripită şi neîntemeiată, întrucât Biroul de Probațiune Edineț nu a întreprins toate măsurile în vederea executării benevole de către condamnatul Timcenco Ivan a pedepsei, cu respectarea tuturor drepturilor și intereselor condamnatului. La fel, nu s-a probat faptul explicării tuturor condițiilor, drepturilor și obligațiilor condamnatului în vederea executării pedepsei de către Timcenco Ivan.

Subsecvent, recurentul consideră că solicitarea privind schimbarea măsurii de pedeapsă este neîntemeiată, deoarece nu s-a probat eschivarea cu rea-voință a condamnatului de la executarea pedepsei și intenția acestuia de eschivare a prezenței, deoarece cum a menționat și reprezentantul Biroului de Probațiune Edineț, condamnatul a executat parțial din orele impuse prin sentință, astfel nu se demonstrează eschivarea cu rea-voință a condamnatului în cauză.

În continuare, se indică că conform art. 27 alin.(2) din Constituția RM, oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din ţară, de a ieși, de a emigra şi de a reveni în ţară.

Potrivit dispoziției art. 67 alin. (3) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește cu închisoare, calculîndu-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. În acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 luni.

Astfel, recurentul nu este de acord cu poziția instanței precum că condamnatul Timcenco Ivan refuză executarea deplină a pedepsei şi se eschivează cu rea-voinţă de la îndeplinirea muncii neremunerate în folosul comunității, or, inițiatorul demersului nu a identificat situația, despre imposibilitatea de informare privind imposibilitatea temporară de a efectua munca neremunerată în folosul comunității, ca de exemplu: internarea într-o instituție medicală, înrăutățirea stării de sănătate sau pericole în privința vieții sănătății acestuia.

Mai mult, se indică lipsa din partea Biroului de Probațiune Edineț a unui dialog suficient cu condamnatul respectiv, încât să fie respectate toate drepturile acestuia, în scopul înlăturării unor deficiențe și neglijării intereselor persoanei împotriva căreia s-a înaintat demersul.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1), (2) Cod procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs

fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor invocate în recurs, examinând materialele dosarului, Colegiul penal consideră că recursul avocatului Natalia Ciumac în interesele condamnatului Timcenco Ivan declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 iunie 2025, urmează a fi respins ca fiind nefondat din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.

În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal).

Conform prevederilor art. 194 alin. (1) și (2) Cod de executare, condamnatul la munca neremunerată în folosul comunității este obligat să se prezinte la citare la organul de probațiune, să respecte modul şi condițiile de executare a pedepsei, regulamentul de ordine interioară a organizației în care este antrenat la muncă, să lucreze conștiincios la obiectele la care a fost repartizat, să execute termenul de prestare a muncii neremunerate în folosul comunității, să informeze organul de probațiune despre schimbarea domiciliului sau despre imposibilitatea temporară de a presta munca. Dacă persoana condamnată la munca neremunerată în folosul comunității nu execută această pedeapsă sau, în timpul executării, are o conduită necorespunzătoare manifestată prin neîndeplinirea obligațiilor care îi revin sau prin îndeplinirea lor defectuoasă, organul de probațiune adresează instanței de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu o altă pedeapsă, în condițiile art.67 alin.(3) Codul penal.

Potrivit art. 67 alin. (3) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește

cu închisoare, calculîndu-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. În acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 luni.

Din materialele cauzei Colegiul penal constată că, Timcenco Ivan a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01.03.2023 în baza art. 264[1] alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 07 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Co penal s-a dispus suspendarea executării condiționate a pedepsei stabilite, pe un termen de probațiune de 3 ani.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25.10.2023 a fost casată parțial sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01.03.2023, cu pronunțarea unei noi hotărârii privind stabilirea lui Timcenco Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264[1] alin. (4) Cod penal a pedepsei cu închisoare pe un termen de 04 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. S-a dispus calcularea termenului pedepsei din 25.10.2023.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 31.01.2024, partea neexecutată din pedeapsa stabilită lui Timcenco Ivan prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2023, în baza art.264[1] alin.(4) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 4 (patru) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, s-a înlocuit cu o pedeapsă mai blândă - muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore.

La data de 23.10.2024 în adresa Biroului de Probațiune Edineț a fost expediată pentru executare încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 31.01.2024.

În acest sens, condamnatul Timcenco Ivan a fost citat pentru a se prezența la consilierul de probațiune pentru data de 15.11.2024 ora 10:00 pentru a fi luat la evidență și pentru explicarea modului de supraveghere şi executare a pedepsei, însă ultimul s-a prezentat la data de 18.11.2024 unde a semnat angajamentul privind executarea pedepsei, inclusiv fiindu-i explicate drepturile și obligațiile.

Prin dispoziția șefului Biroului de Probațiune Edineț din 18.11.2024, condamnatul Timcenco Ivan a fost repartizat pentru executarea pedepsei la Primăria sat. Cepeleuți.

Astfel, conform graficului privind executarea muncii neremunerate în folosul comunității a condamnatului Timcenco Ivan întocmit de către primarul satului Cepeleuți s-a constatat că, condamnatul a executat doar parțial pedeapsa stabilită în mările de 88 ore.

În acest context Colegiul constată că, în scopul executării pedepsei rămase condamnatul Timcenco Ivan, consilierul de probațiune la data de 12.03.2025 a efectuat o vizită la domiciliul condamnatului în rezultatul căruia s-a stabilit că ultimul nu execută pedeapsa stabilită din motiv că consumă băuturii alcoolice.

La fel, din conținutul explicației condamnatului Timcenco Ivan din 12.03.205 rezultă că, acesta este de acord cu schimbarea măsurii de pedeapsă.

Drept urmare, consilierul de probațiune din cadrul Biroului de Probațiune Edineț a înaintat în instanța de judecată demersul privind înlocuirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare în privința condamnatului Timcenco Ivan.

Fiind examinat demersul în fond, prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Central din 30 iunie 2025 demersul Biroului de Probațiune Edineț a fost admis.

Colegiul penal, lecturând încheierea recurată în raport cu argumentele recursului, consideră a fi întemeiată soluția primei instanțe privind admiterea demersului de înlocuire a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare în privința condamnatului Timcenco Ivan, or, consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Edineț a prezentat probe relevante privind întreprinderea acțiunilor de executare pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, inclusiv prin efectuarea vizitelor la domiciliu, însă ultimul în mod expres a refuzat să execute pedeapsa stabilită, solicitând înlocuirea pedepsei stabilite.

În acest sens, instanța de recurs statuează că, conform pct. 30-33 din Hotărârea Guvernului RM nr. 1643/2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pentru încălcarea modului şi condițiilor de executare a pedepsei condamnatul poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

În cazul încălcării de către condamnat a modului şi condițiilor de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, acestuia i se face prima preîntâmpinare verbală de către colaboratorul organului de probațiune.

În cazul încălcării repetate, condamnatul este preîntâmpinat repetat despre consecințele comportate de neîndeplinirea condițiilor şi modului de ispășire a pedepsei.

În cazul în care condamnatul se eschivează cu rea-voință sau ***refuză să execute munca neremunerată în folosul comunității***, organul de probațiune înaintează în instanța de judecată un demers referitor la înlocuirea muncii neremunerate cu închisoare.

Astfel, se consideră eschivare cu rea-voinţă de la executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată: neprezentarea, la citarea organului de probaţiune, a condamnatului de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei; încălcarea de către condamnat a disciplinei muncii de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei (sosirea la locul de muncă cu întîrziere sau părăsirea acestuia înainte de termen,

neexecutarea sau executarea intenționat eronată a dispozițiilor şi indicațiilor persoanei responsabile de executarea lucrărilor etc.); neprezentarea condamnatului la muncă fără motive întemeiate de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei.

Prin urmare, reieșind din materialele cauzei penale se atestă că, condamnatul Timcenco Ivan prin angajamentul din 18.11.2024 a fost informat despre drepturile, obligațiile, condițiile de executare a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, precum şi despre consecințele eschivării cu rea-voință de la pedeapsa stabilită, însă executând parțial pedeapsa stabilită prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 31.01.2024, ulterior a refuzat în mod expres să execute partea rămasă din pedeapsa, acțiuni care pot fi considerate conștiente, manifestând un vădit nerespect faţă de organele de drept.

La caz urmează a fi punctat că, potrivit prevederilor art. 194 din Codul de executare, condamnatul la munca neremunerată în folosul comunității este obligat să se prezinte la citarea organului de probațiune, să informeze organul de probațiune despre schimbarea domiciliului sau despre imposibilitatea temporară de a presta munca.

În acest context, instanța de fond motivat a considerat că demersul Biroului de Probațiune Edineț privind înlocuirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare în privința condamnatului Timcenco Ivan este întemeiat şi acesta corect a fost admis.

În aceiași ordine de idei se conchide că, prima instanță în mod just şi întemeiat a dispus înlocuirea părții neexecutate a pedepsei de 132 ore de muncă neremunerată în folosul comunității stabilite condamnatului Timcenco Ivan prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 31.01.2024 cu închisoare pe un termen de 33 zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu calcularea termenului din momentul reținerii.

Argumentele recurentului privind ne întreprinderea de către Biroului de Probațiune Edineț a tuturor măsurile în vederea executării benevole de către condamnatul Timcenco Ivan a pedepsei, cu respectarea tuturor drepturilor și intereselor condamnatului, or, în cazul refuzului expres al condamnatului de a executa pedeapsa stabilită, întreprinderea altor acțiunii din partea consilierului de probațiune sunt irațională, și contrare prevederilor pct. 32 din Regulamentul cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1643/2003.

Pe aceiași undă de idei, se atestă caracterul declarativ al afirmațiilor recurentului privind nestabilirea circumstanțelor care au dus la imposibilitatea executării pedepsei, or, motivele neexecutării pedepsei sunt irelevante, fiind suficient constatarea faptului refuzului condamnatului de la executarea pedepsei,

condiție realizată pe deplin în speța dedusă judecății, prin comportamentul indiferent al condamnatului față de angajamentele asumate.

În atare circumstanțe instanța de recurs reține că, instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, din care motiv o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Sistematizând cele reliefate supra instanța de recurs concluzionează că, cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temeiuri de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea recursului și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Natalia Ciumac în interesele condamnatului Timcenco Ivan declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 iunie 2025, prin care a fost admis demersul consilierului de probațiune și înlocuită în privința lui Timcenco Ivan a părții neexecutare din pedeapsa din muncă neremunerată în folosul comunității neexecutată de 132 ore, aplicată prin încheierea instanței judecătorești din 31 ianuarie 2024, cu închisoare pe un termen de 33 (treizeci și trei) zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: Judecător: Judecător: